

PETU10+

Pelastustoimen
tutkimuslinjaukset

19.5.2016

PETU10+

- Pelastustoimen tutkimuslinjaukset PETU10+ on dynaaminen pelastustoimen TKI-toimintaa ohjaava asiakirja
- PETU10+:n teemat määritellään 10 vuoden perspektiivillä, keihäänkärjet hallituskauden ajaksi ja aiheet yhden vuoden perspektiivillä
- Ensimmäinen teeman määrittävät pelastustoimen ulkopuolelta tulevat kehittämistarpeet; **Pelastustoimi muuttuvassa toimintaympäristössä**
- Toisen teeman määrittävät pelastustoimen sisältä tulevat kehittämistarpeet; **Pelastustoimen toiminta ja tehtävät**
- Kolmas teema käsittelee yksilöiden ja yksilöistä muodostuvien ryhmien vastuuta; **Yksilöiden rooli turvallisuudessa**
- PETU10+ katselmoidaan Pelastusopiston TKI-palvelujen johdolla ja sisäministeriön pelastusosaston johto vahvistaa PETU10+:n vuosittain maaliskuun loppuun mennessä

Tutkittua tietoa tarvitaan

- päätöksenteon tueksi
- toiminnan kehittämiseen
- koulutuksen kehittämiseen

Muutosajureita

Sisäisen turvallisuuden
selonteko

Sisäisen turvallisuuden
strategia

Pelastustoimen
strategia 2025

Hallitusohjelma

Tutkimus- ja
innovaatiopoliittinen
linjaus 2015-2020

Sisäministeriön
tutkimustoiminnan
linjaukset

EU-tutkimus-, innovaatio-
ja kehittämissohjelmat

EU-strategiat

Ulko- ja turvallisuus-
poliittinen selonteko

Puolustuspoliittinen
selonteko

Yhteiskunnan
turvallisuusstrategia

Kyberturvallisuusstrategia

Muita muutosajureita

- Pelastustoimen kehittämishanke
- SOTE-uudistus
- Digitalisaatio
- Suomen kansallinen riskinarvio
- SITRAn megatrendit
- Ilmastonmuutos
- Sendai Framework for Disaster Risk Reduction

PETU10+

Lähestymiskulmat*

*) Tilastokeskuksen määritelmiä mukaellen

TKI-toiminnalla tarkoitetaan systemaattista toimintaa tiedon lisäämiseksi ja tiedon käyttämistä uusien sovellusten löytämiseksi. Toiminnan tavoitteena on löytää jotain oleellisesti uutta.

Tutkimus
toiminta

Tutkimustoiminnassa haetaan uutta tietoa.

Perustutkimuksen tavoitteena on uusien hypoteesien, teorioiden ja lainalaisuuksien muodostaminen ja testaaminen. Perustutkimusta ovat esimerkiksi ominaisuuksien, rakenteiden ja riippuvuuksien analyysit.

Soveltava tutkimus tähtää ensisijaisesti tiettyyn käytännön sovellutukseen. Soveltavaa tutkimusta on esimerkiksi uusien menetelmien ja keinojen luominen tietyn ongelman ratkaisemiseksi.

Innovaatiotoiminta

Kehittämistoiminta

Innovaatiotoiminnalla tarkoitetaan toimenpiteitä, joiden tavoitteena on tuottaa uusia tai parannettuja prosesseja tai tuotteita.

Kehittämistoiminnan taustalla on koettu tai havaittu olemassa oleva kehittämistarve. Kehittämistoiminnassa hyödynnetään tutkimuksen tuloksena ja käytännön kokemuksen kautta saatua tietoa. Kehittämistoiminta tähtää uusien prosessien, toimintatapojen, toimintamallien, menetelmien, järjestelmien ja tuotteiden aikaansaamiseen tai jo olemassa olevien olennaiseen parantamiseen.

PETU10+

- Pelastustoimen tutkimuslinjaukset
 - Teemat 10 vuoden perspektiivillä
 - Keihäänkärjet hallituskaudelle
 - Aiheiden katselmointi vuosittain

Teemat ja keihäänkärjet

Pelastustoimi muuttuvassa toimintaympäristössä

- Onnettomuusprofiilin muuttuminen ja laajeneminen
- Sosiaaliset riskit
- Poliittiset ja taloudelliset tekijät
- Kansainvälisen toimintaympäristön muutokset

Pelastustoimen tehtävät ja toiminta

- Pelastustoimen roolin muutos
- Palvelujärjestelmän toimivuus ja laatu
- Henkilöstön osaaminen, osaamisvaatimukset ja koulutus
- Pelastustoimintaa uudistavat menetelmät

Yksilöiden rooli turvallisuudessa

- Turvallisuusasenteet
- Vuorovaikutus
- Tahallinen turvallisuutta heikentävä tai uhkaava toiminta

Pelastustoimi muuttuvassa toimintaympäristössä

- Onnettomuusprofiilin muuttuminen ja laajeneminen
 - ❖ Digitaalisuuden ja sähköriippuvuuden uhat ja mahdollisuudet
 - ❖ Uusien materiaalien aiheuttamat uhat ja niiden vaikutukset pelastustoimintaan
 - ❖ Uusien uhkien arviointi ja ennakointi
- Sosiaaliset riskit
 - ❖ Väestön ikääntymisen vaikutukset pelastustoimen eri palveluihin
 - ❖ Sosiaalinen eriarvoistumisen vaikutukset onnettomuusherkkyyteen
 - ❖ Maahanmuuton vaikutukset pelastustoimen eri palveluihin
- Poliittiset ja taloudelliset tekijät
 - ❖ Rakennemuutosten vaikutukset pelastustoimeen
 - ❖ Julkisen rahoituksen muutosten vaikutukset
 - ❖ Pelastustoimi osana kokonaisturvallisuutta
- Kansainvälisen toimintaympäristön muutosvaikutukset
 - ❖ EUn pelastuspalvelumekanismi
 - ❖ Kansainvälisten sopimusten mukainen avustustoiminta
 - ❖ Yhteistyö naapurivaltioiden kanssa

Pelastustoimen tehtävät ja toiminta

- Pelastustoimen roolin muutos
 - ❖ Turvallisuustyhjiöiden tunnistaminen ja yhteistoiminta muiden toimijoiden kanssa
 - ❖ Onnettomuuksiin reagoijasta onnettomuuksien ehkäisijäksi
 - ❖ Uusia innovaatioita onnettomuuksien ehkäisyyn
- Palvelujärjestelmän toimivuus ja laatu
 - ❖ Palvelutaso ja vaikuttavuus pienenevin resurssein
 - ❖ Sopimuspalokuntien tulevaisuus
 - ❖ Hätäkeskusten toiminta
- Henkilöstön osaaminen, osaamisvaatimukset ja koulutus
 - ❖ Moniosaaja, digitaalisuusosaaminen
 - ❖ Osaamisen kartoitus ja urapolut
 - ❖ Vakinaisen ja sopimushenkilöstön koulutuksen työelämävastaavuus
- Pelastustoimintaa uudistavat menetelmät
 - ❖ Pelastustekniikka ja työturvallisuus
 - ❖ Suunnittelu ja johtaminen
 - ❖ Pelastusteknologia

Yksilöiden rooli turvallisuudessa

- Turvallisuusasenteet
 - ❖ Turvallisuuskulttuurin tilannekuva
 - ❖ Välinpitämättömyyden heijastukset onnettomuuksien syntyyn ja seurauksiin
 - ❖ Tuottamuksellisuudesta aiheutuvat onnettomuudet
- Vuorovaikutus
 - ❖ Vapaaehtoisuuden muutos ja hyödyntäminen
 - ❖ Vuorovaikutus yksilöiden, ryhmien ja viranomaisten välillä
 - ❖ Uusien toimintatapojen haltuunotto
- Tahallinen turvallisuutta heikentävä tai uhkaava toiminta
 - ❖ Turvallisuutta uhkaava radikalisoituminen
 - ❖ Viranomaisiin kohdistuva häirintä ja väkivalta
 - ❖ Terroristinen toiminta